

INSTEAD OF AN EDITORIAL

Year 2010 was a milestone in several respects both in Serbian regional policy and the life of the small workshop of regional science – the Regional Science Association (RTT) from Subotica. The determination of planning and development regions of the country has finally been completed, and after lengthy political rather than technical debates hopefully these are the final borders of the regions, which will play a major role in the country's regional development.

In the life of the RTT this year will be memorable for the anniversaries and our higher-level academic work. First let us see the latter – what the higher-level academic work means. RTT signed a partnership agreement with the Centre for Strategic Economic Studies “Vojvodina-CESS” from Novi Sad in 2009, according to which we were subcontractors working on the survey of labour market in North Vojvodina. This work was accomplished in 2010. Our other large-scale work is the realisation of the project called *Innoaxis, The borderline as an innovative axis* within Hungary-Serbia IPA Cross-border Co-operation Program together with the Kecskemét Department of the Great Plain Research Institute of the Centre for Regional Studies from Hungary. The realisation of these two projects and the fifth anniversary of the RTT enable us to say that our small but enthusiastic scientific team has advanced to a more mature age group.

Professor emeritus Sándor Somogyi, the editor of this journal, and we may wittily say the editor of RTT as well, became 75 years old last year. This was the third event and second anniversary determining the whole-year work of the association. While we were vigorously working on the CESS project and launching even more curiously yet timidly the Innoaxis project, we were equally enthusiastically preparing for celebrating Professor's birthday and the fifth anniversary of RTT as well.

Of course, we wanted to celebrate both events, and it was Zoltán Takács doctoral candidate who has proposed to publish a book in honour of Professor Somogyi. We intended it to be a surprise, thus after lengthy organisation and many conspiracies the

publication, which bows before the Professor's more than semi-centennial work, has been finalised. After we had been informed about our successful application for the financing of Innoaxis project, it became evident that the presentation of the book and RTT's Year book for 2009 would be held parallel with the project opening conference on 16th November 2010.

All the colleagues, research fellows, university professors, researchers, doctoral candidates and friends have published in the collected edition who have worked together with the Professor for the past decades – either with short congratulations or their own papers. Hopefully, we managed to prepare such an edition that contains

publications of people dear and standing close to Professor Somogyi. We beg all those who have unfortunately been left out from the publication to share our jubilation and read the book with satisfaction.

The papers are quite eclectic, colourful, following each other without a special logical chain or thematic blocks. Actually, there are several subject matters and areas of science presented – that appear directly or indirectly in Professor's career – both in Hungarian and Serbian. Undoubtedly, the cultivation of regional science in Vojvodina and in an institutionalised form within the RTT, its operation and professional coordination is the result of our foundation member, Professor Somogyi. So this area of science is rightfully dominating among the published essays.

In the publication we made a comprehensive study of the current situation in the Serbian regional policy, giving a sample of the Professor's field of interest. We acquired a practical summary of regionalism as a scientific discipline cultivated by the RTT. We are the first to publish an analysis of the current Serbian regional policy in Hungarian in Vojvodina. Our aim was to provide useful information to all the colleagues who want to get acquainted with this area of science, still new in Serbia.

Due to the published essays our knowledge in agronomics may also be widened, while there are some professional and multidisciplinary analyses of regional development plans as well (strategic planning, quality of life, identity, energy utilisation, higher education).

During editing we have followed a single logical rule: to keep the youthful ardour; so in the first part there are the papers of our young colleagues, followed by the essays of Professor's dear students/colleagues, while in the third part there are the congratulations and papers of those fellow-workers Professor has had close cooperation

with. The complete bibliography of Professor Somogyi's work was intended to be a surprise. With this and the photos proving his wealthy course of life we want to praise him in public.

Finally, let us say something about the five-year activities of the RTT.

In 2005 a group of the Vojvodina Hungarian scientific and political elite expressed the need for introducing regionalism as an area of science in Vojvodina, primarily starting from the assumption that sooner or later Serbia will begin its European approach. Regionalism as bordering science was almost completely unknown in Serbia at that time. Only some university professors from Belgrade and Novi Sad dealt with these problems. The Vojvodina Hungarians were also lagging behind in this matter.

Founders of the Regional Science Association have recognised that we can step on the way of development only with the acquisition of the idea of regionalism, with clearly defined strategies and sure-footed development plans, which is essential for the Vojvodina Hungarians if they want to stay in their own homeland.

The RTT was established in Subotica on 5th December 2005 with 17 members coming from a number of settlements in North Vojvodina. In professional respect almost all the disciplines involved in regionalism have representatives participating in the work, although economists are predominant. At the moment there are 34 members, 15 of whom are active at some level.

For the past five years the RTT has achieved a distinguished position in the Serbian and Vojvodian scientific life as well as the cross-border organisation of the Hungarian Regional Science Association, owing to its widespread activities presented in previous publications.

RTT shortly in numbers:

- 5 years of work,

- 8 published books,
- 1 journal,
- 5 conferences organised,
- 4 trainings organised,
- 11 scientific research programs,
- 8 PhD students,
- 2 doctoral candidates,
- countless summaries on conferences and edited papers.

Subotica, 18th February 2011

András Ricz

President of RTT

Szerkesztőségi bevezető helyett

A 2010-es év több szempontból is mérföldkönek számított a szerbiai regionális politikában és a regionális tudományt művelő kis műhelyben, a szabadkai Regionális Tudományi Társaságban (RTT). Az országban lezajlott a tervezési, fejlesztési régiók kijelölése, és hosszas inkább politikai, mint szakmai viták után talán most már reméljük véglegesnek nevezhetők ezen régiók határai, amelyek kiemelt szerepet játszanak az ország regionális fejlesztésében.

A Regionális Tudományi Társaság életében ez az év a jubileumok és egy magasabb szintű tudományos munkáról vált emlékezetessé. Nézzük talán az utóbbit, mit is jelent a magasabb szintű tudományos munka: az RTT még 2009-ben kötött partnerségi megállapodást az újvidéki Közgazdasági Stratégiai Kutatások

Központjával (Vojvodina CESS), melynek értelmében alvállalkozókként dolgoztunk az észak vajdasági munkaerő piaci helyzet felmérésén. Ez a munka áthúzódott a 2010-es évbe.

A másik nagy volumenű munkánk a Magyarország – Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében elnyert Innoaxis, The borderline as an innovative axis c. projekt, amelyet a Regionális Kutatások Központjának kecskeméti Alföldi Tudományos Intézetével közösen hajtunk végre. Ez a két projekt végrehajtása és a Regionális Tudományi Társaság fennállásának öt éves jubileuma, ha nem is jogosít fel minket arra, hogy nagykorúnak mondjuk magunkat, de biztosan állíthatjuk, hogy egy korcsoporttal már feljebb lépett kicsi, de annál lelkesebb tudományos csapatunk.

Somogyi Sándor Professor Emeritus e folyóirat főszerkesztője és tréfásan mondhatnánk talán úgy is, hogy az RTT főszerkesztője tavaly töltötte be 75. életévét. Ez a harmadik esemény és a második jubileum, amely meghatározta a Társaság egész éves munkáját. Miközben lelkes munkával befejeztük a Cess-projektet és még nagyobb kíváncsisággal, de kicsit félve kezdtünk bele az Innoaxis projektbe, készültünk arra, hogy méltóan ünnepeljük meg a Tanár Úr születésnapját és emellett az RTT öt éves jubileumát is.

Az természetes volt, hogy mindkettőről megemlékezzünk valamilyen módon. Nagyon gyorsan meg is találtuk a módját. Takács Zoltán doktorjelölt fejéből pattant ki az ötlet, hogy tiszteletkötetet adjunk ki Somogyi Professor számára. A tiszteletkötet meglepetésnek szántuk és sok-sok szervezés és konspiráció után

megszületett a mű, amellyel a több mint fél évszázados munkásság előtt tisztelgünk. Miután értesítettek bennünket az Innoaxis projekt támogatásáról az is nyilvánvalóvá vált, hogy a projekt nyitó konferenciájának keretében kerül bemutatásra a kötet és a 2009-es Évkönyvünk is, 2010. november 16.-án.

A gyűjteményes könyvbe azokat a kollégákat, tudományos munkatársakat, egyetemi tanárokat, kutatókat, doktoranduszokat és egyben barátokat kértünk fel – egy rövid köszöntő, illetve saját kutatási területen végzett munkájuk publikálására, – akik az elmúlt évtizedekben együtt dolgoztak az Ünnepelttel. Reméljük, hogy sikerült egy olyan kötetet összeállítani, amelyben a Tanár Úr számára kedves és szakmailag közel állók publikáltak. Azok, akik véletlenszerű oknál fogva kimaradtak a kötetből, kérjük, utólag osztozzanak az örömünkben, és elégedettséggel forgassák e könyvet.

A tanulmányok kissé eklektikusan, sokszínűen, különösebb logikai lánc és tematikus blokkok nélkül fűződnek egybe. Tulajdonképpen több – a Tanár Úr munkássága során közvetlen és közvetett módon felbukkanó – téma és tudományterület képviselteti magát, magyar és szerb nyelven. Kétségtelen, hogy a regionális tudományok művelése a Vajdaságban, intézményesített formájában pedig a szabadkai RTT működtetése, szakmai koordinációja, alapító tagunknak, a Tanár Úrnak köszönhető. Jogosan, a publikált tanulmányok sorából, elsősorban ez a tudományterület válik ki leghatározottabban.

A kötetben átfogó tanulmányt készítettünk a szerb regionális politika aktuális helyzetéről, ízelítőt adva Ünnepeztünk munkásságának érdeklődési köréből. A RTT által művelt regionalizmus, mint tudományos diszciplína, gyakorlati, ágazatpolitikai összefoglalója született meg ezzel. Szerbia aktuális regionális politikájának elemzését, magyar nyelven Vajdaságban, elsőként publikáljuk. Célunk az, hogy hasznos információkkal szolgáljunk mindazon kollégák számára, akik – ezzel a Szerbiában újszerű tudományterülettel – ismerkedni és barátkozni kívánnak.

A könyvbe került tudományos munkák által az agrártudományi ismereteink is bővíthetnek, de a regionális fejlesztési tervek szakmai vonatkozású és a multidiszciplináris elemzésekkel foglalkozó tanulmányoknak is helyet adunk (stratégiai tervezés, életminőség, identitás, energiagazdálkodás, felsőoktatás).

A tanulmányok szerkesztése során egyetlen logikai kapaszkodónk maradt: tartani a fiatalos lendületet, így az első részben az ifjú kollégák munkáit vonultattuk fel, majd ezt követően a Tanár Úr kedves tanítványai/munkatársai kerültek a sorba egy-egy tanulmánnyal, majd a harmadik részben azon kollégák köszöntései és dolgozatai sorakoznak, akikkel tevékenysége során szoros kapcsolatban állt. Somogyi Professzor tudományos életútját és munkásságát összegző teljes bibliográfiai gyűjteményt meglepetésnek szántuk. Ezzel és a könyvben szereplő, gazdag életútról tanúskodó, fotókkal szeretnénk őt méltatni a közvélemény előtt.

Végezetül, ejtsünk néhány szót a RTT öt éves tevékenységéről.

2005-ben a vajdasági magyar tudományos és politikai elit egy csoportjában megfogalmazódott az igény a regionalizmus, mint tudományterület vajdasági meghonosítására, elsősorban abból kiindulva, hogy Szerbia előbb vagy utóbb európai útra fog lépni. Akkor a regionalizmus, mint határtudomány Szerbiában szinte teljesen ismeretlen volt. Néhány belgrádi és újvidéki egyetemi oktató foglalkozott e problémákkal. A vajdasági magyarság ebben a kérdésben is lemaradásban volt.

A RTT alapítói felismerték, hogy a regionalizmus eszméjének elsajátításával, a világosan megfogalmazott stratégiákkal, és biztos lábakon álló fejlesztési tervekkel lehet a fejlődés útjára állni, ami a vajdasági magyarság számára elengedhetetlenül fontos, ha saját szülőföldjén meg kíván maradni.

A RTT 2005. december 5.-én Szabadkán alakult meg 17 taggal, akik észak Vajdaság számos települését képviselték. Szakmai szempontból, a regionalitással foglalkozó tudományterületek szinte minden képviselője részt vesz a munkában, bár túlsúlyban vannak a közgazdászok. Jelen pillanatban 34 tagja van a társaságnak, akik közül 15-en aktívak valamilyen szinten.

Az elmúlt öt évben a RTT előkelő helyett hívott ki magának a szerbiai, vajdasági tudományos életben és a Magyar Regionális Tudományi Társaság határon túli szervezeteként is, köszönhetően a szerteágazó tevékenységnek, amiről számot is adtunk megjelentetett munkáinkban.

Röviden az RTT számokban:

- 5 eltelt év
- 8 kötet megjelentetése
- 1 folyóirat kiadása
- 5 konferencia szervezése
- 4 képzés szervezése
- 11 tudományos kutatási program
- 8 Phd hallgató
- 2 doktorjelölt
- számtalan konferencia referátum és tudományos cikk megjelentetése

Szabadka, 2011. február 18.

Ricz András

RTT elnök